

**ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS
UNDER PATHUMTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2**

ศรัญญา น้อยพิมาย^{*1} และ ผศ.ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

*ผู้รับผิดชอบบทความ : feez1150@gmail.com

Saranya Noyyimai^{*1} and Asst. Prof. Dr. Pimolpun Phetsombat²

¹ Student-Master of Educational Program (Educational Administration),

Faculty of Industrial Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

² Thesis Advisor, Educational Administration Program, Faculty of Industrial Educational,

Rajamangala University of Technology Thanyaburi

*Corresponding author: feez1150@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 2) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 317 คน และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 6 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดลำดับความต้องการจำเป็น (PNI Modified) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางในการ

Received : 3 February 2020

Revised : 24 April 2020

Accepted : 25 April 2020

Online publication date : 26 June 2020

พัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ตามการจัดลำดับความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรกได้แก่ (1) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ ได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว นำความรู้ประสบการณ์ที่มีมาประยุกต์ใช้ประกอบกับข้อมูลการตัดสินใจ ได้อย่างมีคุณภาพ มีการวิเคราะห์และวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม (2) ทักษะด้านการสอน ผู้บริหารสถานศึกษา มีการพัฒนาครูให้สามารถทำผลงานทางวิชาการ เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยการวัด ประเมินผล นิเทศ กำกับ ติดตาม การเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ สามารถจัดการและบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับภารกิจ สังคม และชุมชน (3) ทักษะด้านเทคนิควิธี ผู้บริหารสถานศึกษา มีการระดมความคิด นำวิธีการทำงานแบบร่วมมือ มาใช้เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน มีเทคนิคในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติที่หลากหลาย สามารถจัดหาเครื่องมือและทรัพยากรที่ใช้ในการบริหาร ได้อย่างเพียงพอกับความต้องการ

คำสำคัญ : ทักษะ / การบริหาร / ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to 1) studies the current conditions and desired Conditions of the administrative skills of school administrators under the Pathum Thani Secondary Education Area 2, and 2) study the development guidelines for the administrative skills of school administrators under the Pathum Thani Secondary Education Area 2. The research sample included a total of 317 teachers in the educational institutions under the Pathum Thani Secondary Education Area 2. Key informants consisted of 6 school administrators, in the academic year 2019, deriving from the stratified sampling. The instrument for data collection employed questionnaires and interview forms. To analyze the data, the researcher utilized percentage, frequency, mean, standard deviation, Modified Priority Needs Index (PNI Modified), and content analysis.

Findings revealed that 1) an overall current condition of the administrative skills of school administrators under the Pathum Thani Secondary Education Area 2 was at a moderate level. A desirable condition of the administrative skills of school administrators was at a high level. 2) The development guidelines for the administrative skills of school administrators under the Pathum Thani Secondary Education Area 2 based on the ranking of the three essential PNI Modified presented that (1) firstly, the comprehensive conceptual skills by the school administrators have the new methods of problem-solving with accuracy and

cursoriness, which was applicable with quality decision information, and analysis and planning of education management appropriately. Secondly, the school administrators having teaching skills have developed to do an academic performance for the career advancement by measuring, evaluation, supervision, control, monitoring the teaching and learning of teachers in educational institutions systematically, which could manage and administrate the curriculum in accordance with the social and community mission. Finally, the school administrators have technical skills and brainstorming standard with collaborative working systems for career advancement by the techniques for supervision, control, monitoring, and evaluation of various practices. They could provide tools and resources for administration sufficiently.

Keywords: Skill / Administration / School Administrators

บทนำ

การบริหาร (administration) เป็นกระบวนการของผู้บริหารในการดำเนินงานตามภารกิจหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายจากองค์กร โดยมีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันปฏิบัติงานอย่างมีระบบแบบแผน ดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่ง สาโรจน์ โอพิทักษ์ชีวิน (2554 : 7) ได้อธิบายไว้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการของการทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือโดยผ่านผู้อื่นเพื่อให้สัมฤทธิ์ผล ทั้งวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม วัตถุประสงค์ เป้าประสงค์ และเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และเหนือสิ่งอื่นใดต้องมีความคุณธรรมจริยธรรมที่ดี ตลอดจนความรู้รับผิดชอบต่อสังคมภายในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและในเวลาที่มีสับสนวุ่นวาย ในการบริหารจัดการที่ดีของผู้บริหาร สถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการมีรูปแบบ ขั้นตอน กติกาและวิธีดำเนินการ มีการพัฒนาทักษะความรู้และสั่งสมทักษะประสบการณ์ กำหนดเป้าหมายและการวางแผนในการทำงาน เพื่อนำมาซึ่งความสำเร็จลุล่วงในการปฏิบัติงาน การยอมรับจากบุคคลภายในและนอกสถานศึกษา มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาเที่ยงตรง และเชื่อถือได้ รวมทั้งการจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นสิ่งสำคัญต่อความก้าวหน้าและความสำเร็จต่อการจัดการศึกษา

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นความสามารถทางการบริหารที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้ภารกิจบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมยุคปัจจุบันนี้ ซึ่งเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ผู้บริหารสถานศึกษาและสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องเร่งเรียนรู้

พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความพร้อมให้กับตนเองและสถานศึกษาของตนให้รับมือกับความเปลี่ยนแปลงหรือผลกระทบต่าง ๆ ที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในอนาคต ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องมีทักษะที่หลากหลายพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ เพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวความคิดของแคทซ์ (Katz, 1995, p.33) ที่กล่าวว่า ทักษะจำเป็นของผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จมี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเทคนิควิธี ผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถและความชำนาญในการปฏิบัติงาน มีเทคนิคการคิดเชิงกลยุทธ์ วางแผนกำหนดนโยบายและทิศทางของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน 2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานทุกระดับ ยอมรับนับถือให้เกียรติซึ่งกันและกัน และ 3) ด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน เข้าใจกฎหมายระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในส่วนของการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษานั้น ต้องกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ภาระงาน ยุทธศาสตร์ที่จะนำ สถานศึกษาไปสู่เป้าหมาย เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถม ศึกษาปทุมธานี เขต 2 นั้น เป็นทักษะสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เป็นกระบวนการใช้ความรู้และความสามารถในการดำเนินกิจกรรมการบริหารงานตามภารกิจหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้บริหารอย่างเต็มศักยภาพ ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยอาศัยทรัพยากรบุคคล และกระบวนการบริหารอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำเป็นต้องพัฒนาทักษะการบริหาร ในการใช้ความรู้ ความ สามารถดำเนินกิจกรรมการปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามภารกิจ และตามกระบวนการบริหาร สามารถพัฒนาตนเองให้มีความชำนาญในการบริหารจัดการให้ถูกต้อง รวดเร็ว และก้าวทันยุคเทคโนโลยี เพื่อให้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีเขตบริการการศึกษา 3 อำเภอ คือ อำเภอลำลูกกา อำเภอธัญบุรี และอำเภอหนองเสือ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ประจำปี พ.ศ.2562 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ว่าในสภาพดำเนินการปัจจุบัน

ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารมากน้อยเพียงใด สภาพที่พึงประสงค์ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีทักษะบริหารในด้านใด และแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ควรเป็นอย่างไร ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานในการวางแผนแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นส่วนสำคัญทำให้การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1,765 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2562 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างกระจายไปตามสถานภาพและเทียบสัดส่วนจากประชากรตามขนาดของสถานศึกษา โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เคริจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 317 คนและผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับการประเมิน ผลการสอบโอเน็ตสูงกว่าเกณฑ์ที่ระดับประเทศกำหนด มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 3 ปี และวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป อำเภอละ 2 คน ใน 3 อำเภอ จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 แบบ ดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 1 ฉบับ โดยโครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำตอบเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบ เกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 53 ข้อ

2. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question) จำนวน 15 ข้อ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่ได้รับการประเมินผลการสอบโอเน็ตสูงกว่าเกณฑ์ที่ระดับประเทศ กำหนด มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 3 ปี และวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป อำเภอละ 2 คน ใน 3 อำเภอ จำนวน 6 คน ได้ครบทั้ง 6 คนตามที่ต้องการ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาที่เป็นแบบสอบถาม ตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา รวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบหรือเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตัวแปรตามกรอบแนวคิดและขอบเขตของการวิจัย ได้แก่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ทักษะ ดังนี้ 1) ทักษะด้านเทคนิควิธี (technical skills) 2) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills) 3) ทักษะด้านมนุษย (human skills) 4) ทักษะด้านการสอน (instructional skills) 5) ทักษะด้านความรู้ความคิด (cognitive skills) จำนวน 53 ข้อ

ขั้นที่ 3 เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการวัด

ขั้นที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว จึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมในประเด็นของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ตรวจสอบคุณภาพในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

(IOC : index of item - objective congruence) เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถาม โดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า .50 ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ปรากฏว่าข้อคำถามทุกข้อผ่านเกณฑ์โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 1.00

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามทั้งฉบับเป็นครั้งสุดท้ายภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 6 นำเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) จำนวน 30 คนเพื่อตรวจสอบความชัดเจนของปัญหาและหลังจากนั้นนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1987 : 161) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89

ขั้นที่ 7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วมาจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การสร้างเครื่องมือ ที่ใช้ในการศึกษาที่เป็นแบบสัมภาษณ์ ตามขั้นตอน ดังนี้

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย โดยนำผลการวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของความต้องการความจำเป็นในการเรียงค่าดัชนี PNI Modified จากมากไปหาน้อย ค่าดัชนีที่มีค่ามากแปลว่ามีความต้องการจำเป็นสูงที่ต้องได้รับความสนใจในการพัฒนามากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อย นำหัวข้อ ความต้องการจำเป็นที่มีค่าดัชนีมาก ลำดับที่ 1-3 มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ จำนวน 15 ข้อ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาและข้อเสนอแนะ และสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย แล้วนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้เก็บข้อมูล เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่ได้รับการประเมินผลการสอบโอเน็ตสูงกว่าเกณฑ์ที่ระดับประเทศมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 3 ปี และวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป กำหนด อำเภอละ 2 คน ใน 3 อำเภอ จำนวน 6 คน

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จากการส่งแบบสอบถาม จำนวน 317 ชุด ให้กับกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และสอดซองจดหมายติดแสตมป์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับ โดยกำหนดวัน เวลาที่จะส่งแบบสอบถามคืน และ

หากพบว่าโรงเรียนใดยังไม่ส่งแบบสอบถามคืนตามกำหนด ผู้วิจัยจะส่งหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอีกครั้งจนได้รับแบบสอบถามเก็บได้ครบ 100% ตามที่ต้องการ ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือน ตุลาคม-ธันวาคม 2562

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องครบถ้วนมาจัดเรียงข้อมูลแยกข้อมูล ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่ได้รับการประเมินผลการสอบโอเน็ตสูงกว่าเกณฑ์ที่ระดับประเทศกำหนด มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 3 ปี และวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป อำเภอละ 2 คน ใน 3 อำเภอ จำนวน 6 คน ได้ครบทั้ง 6 คนตามที่ต้องการ ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในเดือนมกราคม 2562

3. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสัมภาษณ์ที่มีความถูกต้องครบถ้วนมาจัดเรียงข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ นำมาจัดระบบและทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงหาความถี่ และหาค่าร้อยละจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อและภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กำหนดการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 0.00–0.99 หมายถึง ไม่มีสภาพปัจจุบัน/ไม่มีความพึงประสงค์

การประเมินความต้องการจำเป็น การประเมินความต้องการจำเป็นในครั้งนี้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถาม เพื่อหาความต้องการจำเป็นในทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เพื่อแสดงระดับความต้องการจำเป็นในด้านต่างๆ โดยใช้ค่าดัชนี PNI Modified ซึ่งมีสูตรในการคำนวณ คือ $PNI\ Modified = (I - D) / D$ โดย I (Importance) หมายถึงระดับความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดหรือสภาพที่พึงประสงค์ D (Degree of Success) หมายถึง สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถามต่อไป

ส่วนการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการเรียงค่าดัชนี PNI Modified จากมากไปหาน้อย ค่าดัชนีที่มีค่ามากแปลว่ามีความต้องการจำเป็นสูงที่ต้องได้รับความสนใจในการพัฒนามากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อยกว่า โดยตั้งเกณฑ์การประเมินไว้ว่า ความต้องการจำเป็นที่มีค่าดัชนี PN Modified เท่ากับหรือมากกว่าค่าเฉลี่ย PNI Modified ของแต่ละด้าน กำหนดลำดับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 - 3 ถือได้ว่ามีความต้องการจำเป็นต้องพัฒนา ส่วนการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นใช้การเรียงตัวจากดัชนีมากไปหาน้อย ดัชนีที่มีค่ามากแปลว่ามีความจำเป็นสูง ที่ต้องได้รับการพัฒนามากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อย

4. แบบสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และการประเมินความต้องการจำเป็นของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

n = 317

ทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบันของทักษะ การบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา			สภาพที่พึงประสงค์ ของทักษะการบริหาร ของผู้บริหาร สถานศึกษา			ความต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	PNI Modified	อันดับ
1) ทักษะด้านเทคนิควิธี	3.10	.71	ปานกลาง	4.44	.49	มาก	.43	3
2) ทักษะด้านความคิดรวบยอด	2.94	.64	ปานกลาง	4.50	.51	มาก	.53	1
3) ทักษะด้านมนุษย	3.22	.70	ปานกลาง	4.48	.48	มาก	.39	4
4) ทักษะด้านการสอน	2.93	.65	ปานกลาง	4.38	.49	มาก	.50	2
5) ทักษะด้านความรู้ความคิด	3.34	.58	ปานกลาง	4.41	.54	มาก	.32	5
รวม	3.11	.66	ปานกลาง	4.44	.50	มาก	.43	

1. สภาพปัจจุบัน ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ตามการรับรู้ของครู ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.11$, S.D.=.66) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทักษะด้านความรู้ความคิด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.34$, S.D.=.58) รองลงมาเป็นทักษะด้านมนุษย ($\bar{X} = 3.22$, S.D.=.70) และทักษะด้านการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ($\bar{X} = 2.93$, S.D.=.65)

2. สภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ตามการรับรู้ของครู ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D.=.50) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทักษะด้านความคิดรวบยอด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D.=.51) รองลงมาเป็นทักษะด้านมนุษย ($\bar{X} = 4.48$, S.D.=.48) และทักษะด้านการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ($\bar{X} = 4.38$, S.D.=.49)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดเรียงความต้องการจำเป็นเพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ตามการรับรู้ของครู พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นทุกข้อ โดยมีค่า PNI Modified อยู่ระหว่าง .53-.32 3 อันดับแรก ได้แก่ ทักษะด้านความคิดรวบยอดมีค่าความ

ต้องการจำเป็นสูงสุด (.51) รองลงมา ทักษะด้านการสอน (.49) และ ทักษะด้านความรู้ความคิดมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด (.32) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 พบว่า

จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่ เกี่ยวข้องกับแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 สามารถเรียงลำดับตามความต้องการจำเป็นและสรุปผลได้ดังนี้

1. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills)

ลำดับที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ ได้อย่างถูกต้องรวดเร็วเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยการแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ สามารถวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีการวัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับมาตรฐานในการปฏิบัติงาน นำทฤษฎีความรู้ เทคนิคต่างๆ ที่ทันสมัยมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และสามารถนำไปใช้ประกอบการแก้ปัญหาให้มีคุณภาพ เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนและแสดงความคิดเห็นร่วมกันในการปฏิบัติงาน เพื่อหาวิธีแก้ปัญหาที่ได้ผลดีที่สุดอย่างสร้างสรรค์

ลำดับที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษานำความรู้ประสบการณ์ที่มีมาประยุกต์ใช้กับความรู้ใหม่ๆ ประกอบกับข้อมูลการตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพ โดยการนำข้อมูลสารสนเทศมาเก็บข้อมูลให้เป็นระบบ ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน สามารถค้นหาข้อมูลที่ใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว นำทฤษฎีและวิธีการแก้ปัญหาของผู้บริหารอื่นๆ ที่ประสบความสำเร็จในกรณีเดียวกันมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาต่างๆ ในปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ลำดับที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์และวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม มีการกำหนดแผนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับเป้าหมาย ปรับปรุงสถานศึกษา ระบบระเบียบและกฎหมาย ให้สอดคล้องกับแผนงานและกลยุทธ์ที่วางไว้ มีระบบประกันคุณภาพภายใน ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ร่วมกันแก้ปัญหา และร่วมกันสรุปผลการทำงาน จัดทำรายงานประจำปี เพื่อรายงานผลการจัดการศึกษาและหาข้อบกพร่อง นำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนต่อไป

2. ทักษะด้านการการสอน (instructional skills)

ลำดับที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาครูให้สามารถทำผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยมีแนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อเน้นการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างทั่วถึงตรงตามความต้องการเป็นรายบุคคล ติดตามผลงานอย่างเป็นระบบ สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเองตามความสามารถ และส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพ มีการสร้างขวัญกำลังใจ เสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน อำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ สนับสนุนสื่อ อุปกรณ์ งบประมาณและอื่นๆ ที่จำเป็นให้กับครู และบุคลากรทางการศึกษา พยายามพัฒนาทักษะด้านการสอนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาแสดงความสามารถได้

อย่างเต็มความสามารถ มอบหมายงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถและความถนัดเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถพัฒนาตนเองให้ทำผลงานวิชาการได้อย่างมีคุณภาพเหมาะสม

ลำดับที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษามีการวัดประเมินผล นิเทศ กำกับ ติดตาม การเรียนการสอนของครูในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีแนวทางในการจัดกิจกรรมนิเทศภายในที่ถูกต้องเหมาะสม ดูแลเอาใจใส่ มีการกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ ประเมินหรือสร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา เห็นความสำคัญของการนิเทศการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ลำดับที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดการและการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับภารกิจ สังคม และชุมชน ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง มีการประชุมระดมความคิดร่วมกันระหว่างคณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อดำเนินการจัดทำหลักสูตรที่ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และเป็นหลักสูตรที่สามารถบูรณาการความรู้ทางวิชาการให้เข้ากับบริบทของชุมชน จัดทำองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรให้เป็นไปตามขอบข่ายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วจัดทำสาระการเรียนรู้หรือรายละเอียดให้ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น ตามความถนัด ความสนใจและความสามารถของนักเรียน รวมทั้งติดตามการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ

3. ทักษะด้านเทคนิควิธี (technical skills)

ลำดับที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา มีการระดมความคิด นำวิธีการทำงานแบบร่วมมือมาใช้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อปรึกษาหารือการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียน เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงาน โดยใช้กระบวนการทำงานเป็นทีม เพื่อช่วยในการตัดสินใจ

ลำดับที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีเทคนิคในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติ ที่หลากหลาย มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสร้างและพัฒนาแนวทางการออกแบบกระบวนการประเมินผล เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจปรับปรุง การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล มีแนวทางการวางแผนการดำเนินงาน กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผล เป็นหลักในการดำเนินงาน สร้างและพัฒนาเครื่องมือที่มีคุณภาพจัดทำเอกสารประกอบการวัด และประเมินผล รายงานผลสรุปผลการดำเนินการ ติดตามผลการทำงานอย่างเป็นระบบ และนำผลที่ได้ไปใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไป

ลำดับที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดหาเครื่องมือและทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารได้อย่างเพียงพอกับความต้องการ มีแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ผลิตสื่อการสอนโดยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องใช้สิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนอย่างพอเพียง จัดห้องเรียนพิเศษต่าง ๆ ให้มีอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการจัดการวางแผนและกำหนดแนวทางการใช้ ตลอดจนกำกับติดตาม ประเมินผลการใช้เพื่อใช้เป็น

ข้อมูลในการวางแผนดำเนินการ และนำผลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานโดยเน้นที่นักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

4. ทักษะด้านมนุษย์ (human skills)

ลำดับที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถช่วยเหลือ พร้อมทั้งเสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของครู โดยการให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการ การจัดการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ารับการพัฒนาดตนเอง เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ให้สามารถพัฒนาศักยภาพตนเองให้เต็มกำลังจนประสบความสำเร็จ สามารถจัดทำผลงานเพื่อขอวิทยฐานะและเลื่อนขั้นเงินเดือน เพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ

ลำดับที่ 2 บริหารสถานศึกษามีความเป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง และให้คำแนะนำที่ดี มีความสุจริต ยุติธรรม มีคุณธรรม ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ รับฟังปัญหา เปิดใจรับฟังสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอก เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้แสดงความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการของสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ นำข้อมูลมาปรับปรุงพัฒนาการบริหารงาน แก้ไขปัญหาอุปสรรคของการจัดการศึกษา ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาและช่วยดูแลการจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ลำดับที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างกิจกรรมเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจถึงหลักการและแนวคิดในการมีมนุษยสัมพันธ์การทำงานร่วมกับชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนมีความเข้าใจอันดีต่อสถานศึกษา ปรับเจตคติของทั้งสองฝ่ายให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สร้างความเข้าใจและแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริงนำมาซึ่งความร่วมมือร่วมใจ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

5. ทักษะด้านความรู้ความคิด (cognitive skills)

ลำดับที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะความเป็นผู้นำทางการศึกษา สามารถกำหนดทิศทางเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งมั่นในการบริหาร เอาใจใส่ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความรอบรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษา สามารถบอกทิศทางพัฒนาสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้ชัดเจน มีการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นผู้นำครูหรือบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษามาร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้

ลำดับที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูรู้จักใช้ความรู้ ความสามารถที่มีอยู่เพื่อเพิ่มสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน สร้างความกระตือรือร้นและความคิดเชิงบวกทิศทางในอนาคต สนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาเข้ารับการอบรมทั้งภายใน

และภายนอกโรงเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาค้นคว้าวิจัย เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ สามารถนำมาประยุกต์เนื้อหาสาระและองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้เหมาะสมกับนักเรียน

ลำดับที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการบริหารงาน ภายในสถานศึกษา มีโครงสร้างการบริหารที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา มีการนำความรู้ ความสามารถมาใช้ในการวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการด้านต่าง ๆ มีความสามารถในการดูแลควบคุมการบริหารทั้ง 4 ฝ่าย คือ การบริหาร งานบุคคล การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป ให้เป็นไปตาม มาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน ตลอดจนดูแลสุขภาพอนามัยของนักเรียน และสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ส่งเสริมการทำงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ปฏิบัติงาน ตามบทบาทหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารภายในมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. สภาพปัจจุบัน ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะการจัดการศึกษาจะประสบ ผลสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยความรู้ความสามารถความเข้าใจในหลักการ กระบวนการบริหารและ ทักษะการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของทักษะการบริหารที่จำเป็นต้องอาศัยความสามารถ ของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรม การบริหารงานตามภารกิจหรือภาระงานในด้าน ต่างๆ ของผู้บริหารที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือเป็นตัว แปรสำคัญที่จะสร้างสรรค์ให้เกิดคุณภาพภายใต้ระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษานั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ ผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวความคิดของนิวแมน (Newman, 1963 : 5) ให้ความหมายว่า ทักษะการบริหารงาน (Administrative Skill) คือ ความสามารถของผู้บริหาร ในการทำงานหรือกระทำให้บรรลุสู่เป้าหมายปลายทางขององค์กรอย่างรวดเร็ว และสอดคล้องกับ แนวความคิดของ มีสับธ สามีระ (2558 : 90) อธิบายว่า การบริหารงานของผู้บริหารเป็นสิ่งที่ สำคัญที่สุดที่จะคอยเป็นตัวขับเคลื่อนการบริหารของผู้บริหารให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งมีทักษะ สำคัญที่ผู้บริหารทุกคนจะต้องตระหนักและขาดมิได้ 4 ด้านด้วยกัน ประกอบด้วย ทักษะด้าน มนุษย์สัมพันธ์ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านวิชาการ ซึ่งใน

งานวิจัยส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญกับทักษะทั้ง 4 ด้านดังกล่าว โดยได้นำมาตั้งไว้เป็นประเด็นต้นๆ เพื่อทำการศึกษาวิจัย งานวิจัยส่วนใหญ่พบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านยังมีอีกหลายข้อคำถามที่จะต้องมีการพัฒนาต่อไป ดังนั้น ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรคำนึงถึงประเด็นหลักใน 4 ด้านนี้ให้มากเพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. สภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะครูมีความต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พัฒนาทักษะการบริหาร ในการใช้ความรู้ความสามารถดำเนินกิจกรรมการปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามภารกิจและตามกระบวนการบริหารอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความสามารถในการบริหารจัดการที่ดี เพราะการบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องฝึกฝนความสามารถตนเองให้มีความชำนาญในการบริหารจัดการให้มีความถูกต้อง รวดเร็ว และก้าวหน้ายุคเทคโนโลยี เพื่อให้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล สอดคล้องกับแนวความคิดของแนวความคิดของ ศศิตา เพลินจิต (2558 : 23) ให้ความหมายว่า ทักษะการบริหาร คือ ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย จากองค์การอย่างรวดเร็วและถูกต้อง โดยใช้ทรัพยากรบุคคลและอื่น ๆ ที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยผ่านกระบวนการ ทางการบริหารอย่างมีระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและ เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญยวีร์ เศรษฐวงศ์สกุล (2557) ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะด้านการศึกษาและการสอน รองลงมาตามลำดับคือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านเทคนิค และ ทักษะด้านความรู้ความคิด

3. การจัดเรียงความต้องการจำเป็นเพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้าน แสดงให้เห็นว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีความต้องการจำเป็นทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอดมีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความสามารถทางด้านกระบวนการคิดในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย พันธกิจ พัฒนาศักยภาพของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาต้องสามารถวิเคราะห์

สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาในภาพรวมได้ เพื่อใช้กำหนดจุดมุ่งหมายและขอบข่ายของงานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน สามารถวิเคราะห์และวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม มีแนวคิดที่สร้างสรรค์และกลยุทธ์ใหม่ๆ ในการบริหาร และพัฒนาสถานศึกษา สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ ๆ ได้อย่างถูกต้องรวดเร็วเหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถนำความรู้ประสบการณ์ที่มีมาประยุกต์ใช้กับความรู้ใหม่ๆ ประกอบกับข้อมูลการตัดสินใจ ได้อย่างมีคุณภาพ สามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหารวมทั้งสามารถตีความและแปลความหมายข้อมูลที่ซับซ้อนได้อย่างน่าเชื่อถือ และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ได้อย่างเป็นระบบ มีวิธีตัดสินใจได้อย่างหลากหลาย เพื่อสนองความต้องการของสถานศึกษา สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีและกระตุ้นให้ครูได้เกิดความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ส่งเสริมให้สามารถนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดผลดีในการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของแคทซ์ (Katz, 1995) ให้ความหมายว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skill) เป็นทักษะของผู้บริหารที่จะมองภาพรวมขององค์กร จากองค์ประกอบย่อยๆ ภายในองค์กร สามารถมองเห็นและเข้าใจในความซับซ้อนภายในองค์กร สามารถที่จะผสมผสานเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ขององค์กรให้เข้ามาช่วยเหลือซึ่งกันและกันและความสามารถที่จะมองเห็นจุดด้อยขององค์กร ที่จะมีผลกระทบต่อส่วนอื่น ๆ ภายในองค์กร นอกจากนี้จะต้องเห็นภาพว่าภายในองค์กรมีความสัมพันธ์กับองค์กรอื่น ๆ ธุรกิจอื่น ๆ ด้านนโยบายสังคมการเมืองชุมชนและการพัฒนาของประเทศอย่างไร สอดคล้องกับแนวความคิดของพินลพรธน์ เพชรสมบัติ (2560 : 39) ให้ความหมายว่า ทักษะการบริหาร หมายถึง ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร ในการบริหารงานที่แสดงออกให้เห็นต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทักษะทางด้านความคิดรวบยอดของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ความสามารถของผู้บริหารในการเข้าใจระบบโครงสร้างของคน โครงสร้างตำแหน่ง นโยบายการจัดการศึกษาและระบบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยเพื่อบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของยุพา ทองเรือง (2557 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะด้านเทคนิควิธี ทั้งนี้เพราะผู้บริหารทำหน้าที่ประธาน ในการประชุมครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจัดทำแผนปฏิบัติการเหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบการเงินและควบคุม กำกับติดตามให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตามระเบียบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ทักษะด้านเทคนิควิธี (technical skills) จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา

มีการระดมความคิดการทำงานแบบร่วมมือมาใช้เพื่อความก้าวหน้าในการทำงานมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ควรส่งเสริมให้มีการระดมความคิด นำกระบวนการทำงานแบบร่วมมือมาใช้ เพื่อความก้าวหน้าในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

2. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills) จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์และวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ควรพัฒนาการวิเคราะห์และวางแผนการจัดการศึกษาให้เหมาะสมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. ทักษะด้านมนุษย (human skills) จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถช่วยเหลือ พร้อมทั้งเสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของครู มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ควรให้ความช่วยเหลือ พร้อมทั้งเสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของครูเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4. ทักษะด้านการสอน (instructional skills) จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดการและการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับภารกิจ สังคม และชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ควรพัฒนาความสามารถในการจัดการและการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับภารกิจ สังคม และชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์และให้การทำงานบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

5. ทักษะด้านความรู้ความคิด (cognitive skills) จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะความเป็นผู้นำทางการศึกษา สามารถกำหนดทิศทางเพื่่อมุ่งสู่เป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ควรพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำทางการศึกษา ให้สามารถกำหนดทิศทางเพื่่อมุ่งสู่เป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดอื่น
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
3. ควรศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในสังกัดอื่น

บรรณานุกรม

- บุญยารีย์ เศวตวงศ์สกุล. (2557). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.**
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2560). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.**
- มีสภัย สาเมื้อ. (2558). **ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.**
- ยุพา ทองเรือง (2557). **การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.**
- ศศิตา เพลินจิต. (2558). **ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.**
- สารโรจน์ โอพิทักษ์ชีวิน. (2554). **การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แมคกรอฮิล.**
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2550). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**

- Cronbach, Lee J. (1978). **Essential of psychological Testing.** New York : Herper & Row Publishers.
- Katz, R.L.. (1995). **Skill of an Effective Administrator.** Harvard Business Review.
- Krejcie, Robert V. and Morgan. (1970). “Daryle W. “Determining Sample Size for Research Activities”. **Journal for Education and Psychological Measurement.**
- Newman, W.H. (1963). **Administrative action: The techniques of organization and management.** Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall